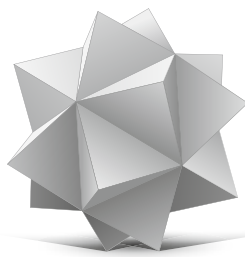

Executive report

19.-20. října
2023

Aquapalace
Hotel Prague

OBALKO11

ČESKÝ A SLOVENSKÝ OBALOVÝ KONGRES

**Obalová
tsunami je tu,
zůstaňte na vlně**

**Report z českého a slovenského obalového kongresu,
kterého se účastnilo 491 účastníků.**

www.obalko11.cz

Unikátní akce skupiny

Atozpackaging

Slovo pořadatele a zlatých partnerů

Jízda jako žádná jiná

Vymyslet hlavní téma kongresu Obalko bývá docela náročné. Letos to ale bylo velmi snadné. Stačilo jedno březnové setkání partnerů a několik schůzek s výrobci a distributory baleného zboží, abychom věděli, že to, co mají všichni na mysli, je velký rozvrat, který se k nám blíží.

Trochu jsme bojovali s popisem. Nejprve jsme to označili za „obalové zemětřesení“, ale později jsme se rozhodli, že jde o něco předvídatelnějšího. Uvažovalo se i o „hurikánu“, protože má také ničivý potenciál a každý může jasně vidět, že se blíží. Nakonec jsme zvolili motiv „tsunami“, protože na ni se lze relativně připravit. Při dostatečném varování těch, kdo jsou na pobřeží, nebo s pomocí správných dovedností těch, kteří jsou na vodě, nemusí být tsunami ničím jiným než – ve velkých uvozovkách – „velkou vodou“.

Hlavním důvodem, proč jsme vybrali námět obalové tsunami, nebyla ani tak vlna, ale surfař. Chtěli jsme především zůstat pozitivní. Akce by měly být pro účastníky motivačním zážitkem, nikoliv přehlídkou bezmoci a deprese. Rozhodli jsme se zaměřit na zkušeného surfaře, který má dovednosti a know-how, jak sjet i tak velkou vlnu jako tsunami. Protože takový je český nebo slovenský obalový profesionál – zocelený odborník, který je schopen se pomocí zkušeností, inovací a odhodlání svézt na obalové tsunami, která se blíží.

Právě zde se spojil program konference s hlavním tématem: Nezapomenutelný motivační úvodní projev Aleše Valenty o tom, jak se připravit na výzvu, jakou je surfování na tsunami. Dvě profesionální prezentace od největších odborníků, kteří nám řekli, co můžeme očekávat. Panel obalových profesionálů diskutujících o aktuálních krocích, které jejich společnosti podnikají v rámci přípravy. Dvanáct případových studií s praktickými zkušenostmi firem při realizaci projektů odolných proti tsunami. A inspirativní panelová diskuse na závěr s výhledem do budoucnosti.

Děkujeme 491 obalovým surfařům, kteří na kongresu Obalko 11 skočili do vody, a to jak zkušeným profesionálům, kteří se ujali role trenérů, tak nováčkům, kteří si poprvé navoskovali prkno a hledali rady u profesionálů. Kongres byl jízda a já jsem byl poctěn a nadšen, že jsem s vámi mohl surfovat na obalové tsunami. Těším se na další jízdu 17.–18. října 2024 na 12. kongresu Obalko.

Jeffrey Osterroth
Atoz Group

Nové cesty, nebo slepé uličky

Ve dnech 19. a 20. října 2023 se uskutečnila další úspěšná konference Obalko, která i tento rok přilákala téměř 500 odborníků z obalového průmyslu.

Tématem letošního ročníku bylo obalové tsunami. Energický název podpořila úvodní řeč Aleše Valenty, která se týkala především výzev. V hlavě mi utkvěla tato věta: „Nač bych chodil vyšlapanou cestou, když si ji můžu vyšlapat sám?“ V odpolední prezentaci společnosti Greiner Packaging Slušovice jsme ji totiž nezávisle na Aleši Valentovi měli taky a spousta dalších řečníků rovněž ukazovala své nově vyšlapané chodníčky.

Konferenční program se více než kdy jindy nesl v duchu výzev – technologických či legislativních. Každá výzva s sebou nese i příležitosti ke zlepšení a právě inovace, důraz na recyklaci a životní prostředí či digitální transformace byly těmi hlavními tématy 11. ročníku. Diskuse se soustředily na to, jak se přizpůsobit a prosperovat v rychle se měnícím prostředí. Tedy abychom zůstali u hlavního motta...: jak se udržet na vlně a být přichystaný na skok do neznáma.

Podnikání nejen v obalovém průmyslu bylo vždy záležitostí překonávání hranic, nejistých investic či inovací do věcí, které se mohou projevit jako průlomové, stejně jako naprosté propadáky. Nyní ale v obalovém průmyslu vstupujeme do éry, kdy o budoucnosti víme opravdu jen velmi málo. Přitom musíme činit zásadní kroky a často velmi nákladné investice. Jako celý průmysl opravdu nyní vyšlapáváme nové cesty, přičemž si nemůžeme být zcela jisti, zda jednou nebudou slepými uličkami. Přejme si, abychom uspěli.

Jsem hrdý, že jsme byli součástí této důležité události a těšíme se na příští ročník, kde budeme pokračovat v diskusích o budoucnosti a rozvoji našeho průmyslu.

Ivo Benda
Greiner Packaging Slušovice

Cest a cestiček je nepřeborné množství

Letos jsme se rozhodli být zlatým partnerem a tím i jednou z hlavních tváří jedenáctého ročníku obalového kongresu Obalko.

Dané příležitosti jsme využili hlavně proto, že vidíme velký význam ve vzdělávání a prezentaci našich produktů přímo koncovým uživatelům, tedy majitelům značek a také samotným spotřebitelům. Platforma kongresu Obalko je pro takovou aktivitu ideální a dala nám zajímavou možnost osvěty těm nejpovolanějším.

Obal výrobku je třeba vnímat jako jeho nedílnou součást. V rámci vývoje celého řešení je důležité uvažovat i o konci produktu, a proto nelze jednotlivé části posuzovat odděleně. Jen správně zvolený materiál obalu a etikety umožňuje čistou recyklaci plastů, čímž snižuje environmentální dopady.

Naši prezentaci jsme předvedli pod názvem „Cesta k čisté recyklaci vede přes etiketu“ a během ní jsme vysvětlili, jak důležitou roli hraje etiketa na obalu, a to zejména při recyklačním procesu. Opakovali jsme, jak správná volba materiálu může tento proces výrazně zjednodušit a zefektivnit.

Vzdělávání trhu v principech ekodesignu, recyklačních postupů a uvádění na trh materiálů, které jsou ekologičtější a výrobně efektivnější, představuje naši oblíbenou činnost. Běžné obchodní kanály jsou schopné tyto v dnešní době stále důležitější informace předávat jen v omezené míře. A proto jsme velmi rádi, že kongres Obalko je místem, kde můžeme tato řešení ukázat a bavit se o nich přímo s lidmi, kteří uvádějí obaly na trh.

Po absolvování kongresového dne jsem byl velmi rád, když jsem viděl rozmanitost nabízených řešení. Jejich někdy zdánlivá protichůdnost jen potvrzuje fakt, že cest a cestiček je nepřeborné množství, a proto je nutné zkoumat všechny návrhy celostně a posuzovat je podle celkových dopadů na prostředí. Jen tak dosáhneme potřebné synergie a výrazných dopadů pozitivním směrem.

Velmi rád bych poděkoval za výbornou organizaci celého kongresu a těším se na další ročník.

Vojtěch Rosina
Avery Dennison

Jsme zkušení surfaři

Jedenácté Obalko se neslo v duchu obalové tsunami. Slovo tsunami bylo použito jako metafora pro masivní vlnu změn, které v současné době formují obalový průmysl. Thimm jsme představili jako zkušeného surfaře – uvedli jsme naši novou značku a s ní také vizi Digital Factory. Nabídli jsme digitalizaci výroby jako standardní řešení, které naše zákazníci může nést velkou rychlostí vpřed.

Že digitální výroba již tvoří pevnou součást naší reality, jsme dokázali v prezentaci společně s Budějovickým Budvarem. Při návštěvě stánku účastníci viděli na skutečných realizacích možnosti, které digitální výroba nabízí. Například, že neexistuje minimální výrobní množství, že se dodací termín první výroby nového obalu zkrátí pod dva týdny a že tiskové štočky již nejsou potřebné. Vyzkoušeli si, jaké příležitosti přináší QR kódy a rozšířená realita.

S technologiemi ale pokračujeme ještě dál. Na listopad jsme naplánovali test výroby pouze v digitálním tisku, tedy bez flexotisku. Usilujeme, aby se digitální tisk zcela začlenil do výrobního procesu. Je to součástí našeho závazku vůči inovacím a zlepšování kvality našich služeb. Proto v příštím roce spustíme druhý digitální předtiskový stroj, který nám umožní být 100% připraveni na přechod k výrobě „bez tisku“ na strojích.

Ve večerním programu v soutěži Obal roku jsme se radovali z ocenění v kategorii Marketing za Durango boxy pro T-mobile, za obal pro Starou žitnou mysliveckou v novém mezi nápoji a za obal vhodný pro přímé rozpékání sýru Když zavoní Romadur v kategorii Ostatní. Durango boxy pro T-mobile navíc získaly velmi prestižní ocenění – zlatou Cenu předsedkyně poroty. Vítězná řešení jsou důkazem, že pečlivým vývojem a využitím digitálních technologií lze dosáhnout výsledků, které ocení i odborníci v oboru.

Konference Obalko nesla jasnou zprávu: změna je nevyhnutelná, ale místo hrozby v ní můžeme vidět příležitost. My v Thimmu vidíme budoucnost jasně a už se těšíme, jak na Obalku 12 budeme prezentovat novinky a úspěchy z naší cesty k Průmyslu 4.0 a splnění vize Digital Factory.

Martin Hejl
Thimm

OBALKO 11: Kongres přilákal stovky obalových odborníků

Letošní Obalko se konalo ve dnech 19. a 20. října. Do Aquapalace Hotelu Prague přijelo 491 účastníků a účastnic, kteří si užili konferenci, ceremonii Obal roku, Obalový Business Mixer i exkurze do provozů.

491
účastníků
a účastnic

94
schůzek
speed-datingové
platformy
Bizpack

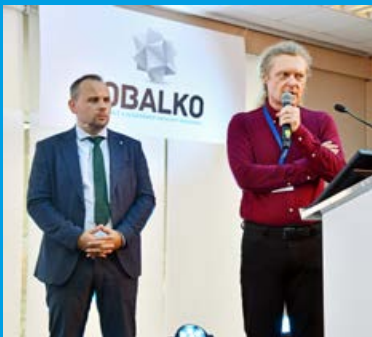

45
partnerů

37
řečníků, panelistů
a moderátorů

41
trofejí
pro nejlepší obaly

12
případových studií

4
exkluzivní provozy
na prohlídku

17
vstupů v programu

Více fotografií z Obalka
najdete na:
www.obalko.cz

Redakce této přílohy:
Stanislav D. Břeň – 1, 4–5, 6–9 (reference),
12–17, 20–22; David Čapek – 6–11, 18–19
Fotografie: Martin Mašíň
Korektura: Dana Klimešová / DTP: Wau! Studio

Tuto přílohu si můžete
stáhnout také v PDF.
www.obalko.cz

Skok do neznáma přináší rizika i příležitosti. Pomůže detailní příprava

Letošní kongres Obalko zahájil úvodním slovem za pořádající společnost Atoz Group její generální ředitel Jeffrey Osterroth. Jako zástupci tří zlatých partnerů kongresu pak krátce vystoupili a účastníky v sále pozdravili Vojtěch Rosína (společnost Avery Dennison), Ivo Benda (Greiner Packaging Slušovice) a Martin Hejl (Thimm). Hned po nich už konferenční pódium opanoval klíčový „motivační“ řečník, jímž nebyl nikdo jiný než někdejší úspěšný sportovec a v současnosti zdatný moderátor a také podnikatel Aleš Valenta.

Mnozí máme ještě v živé paměti jeho vítězný skok v disciplíně akrobatické lyžování na zimní olympiádě 2002 v Salt Lake City, který se zatajeným dechem sledovali u televizních obrazovek tisíce českých fanoušků. Jako vůbec první závodník na světě tam zvládl mimořádně obtížné trojitě salto s pěti vruty. Také to Aleš Valenta v přednášce s výmluvným názvem Skok do neznáma připomněl a pustil přítomným i videozáznam svého legendárního skoku.

Krok za krokem k výjimečné sportovní kariéře

Začátky jeho kariéry akrobatického lyžaře v dorosteneckém věku přitom nebyly vůbec jednoduché, mimo jiné proto, že uvedená disciplína nebyla

Řekli o Obalku

Konference jsme se zúčastnili po delší odmlce a jen díky zvolenému tématu letošního ročníku nás na první dobrou zaujala. Zjistili jsme totiž, že jsme na stejné vlně (ačkoliv tím nemyslím zrovna tsunami) jako mnozí naši kolegové i dodavatelé z obdobných oborů, a není nám lhostejná ani budoucnost planety ani budoucnost obalového průmyslu. Celý program prvního dne byl perfektně zorganizovaný, velmi nás zaujal blok dobrých nápadů z praxe a ocenili jsme i velkou profesionalitu jak organizátorů, tak i účastníků prezentací. V neposlední řadě chválíme i catering. Těšíme se na příští ročník.

Senta Čepelová
Hella Autotechnik Nova

Snad bych jen poznamenal, že to byl velice pečlivě a profesionálně zorganizovaný kongres s velkým přesahem.

David Horák
Mahle Behr Mnichovo Hradiště

Kongres Obalko je prostě nezbytným místem pro každého, kdo chce zůstat v obraze s nejnovějšími inovacemi v obalovém průmyslu. Setkali se tam všichni nejdůležitější hráči v oblasti obalových materiálů a průmyslového balení.

Jakub Kozák
Stock Plzeň-Božkov

v tehdejší Československu rozšířená ani preferovaná. Pomohla mu ale jeho předchozí gymnastická průprava a dělal rychlé pokroky. Někdy čas pak mohl zdokonalovat své akrobatické dovednosti prostřednictvím skoků do vody (ty mají se skoky na lyžích mnoho společného) v tréninkovém centru ve Vídni, kam dojížděl každý den na kole z Bratislavy, kde v té době bydlel.

Zlepšoval se krůček po krůčku a směřoval ke svému cíli, tj. být jedním z nejlepších akrobatických lyžařů na světě, což se mu nakonec opravdu podařilo. Jeden takový skok trvá jen necelé tři vteřiny a má několik fází – nájezd, odraz (ten je podle Aleše Valenty „alfou a omegou“), let vzduchem a nakonec dopad. Jedním z důležitých aspektů je, a to nejen v soutěžních závodech, náležitá komunikace s trenéry, kteří skok sledují. Na základě jejich rad pak akrobatický lyžař ví, kde jsou v jeho výkonu ještě rezervy a jak je může minimalizovat či zcela odstranit.

Radost a víra jsou klíčem

Konec profesionální kariéry ve sportu a to, co následuje, je svým způsobem také „skokem do

Aleš Valenta

neznáma", který bývá pro závodníka nezřídka hodně komplikovaný. Ne každý, ať už byl ve své disciplíně sebevíc úspěšný, se s ním zdárně popasuje. Aleš Valenta to zvládl nadmíru dobře – provozuje areál

Acrobat Park ve Štítech nedaleko jeho rodného města Šumperku, je vyhledávaným moderátorem a za zmínku stojí i vítězství v jednom z dosavadních ročníků oblíbené taneční soutěže StarDance.

Aleš Valenta přiměl sál k zamyšlení i tréninku.

Hlavní motivací, proč chodíme na kongres Obalko, je dozvědět se o nových trendech a inovacích ve světě obalů. I tento ročník Obalko naše očekávání naplnil. Tím, že víme, co je možné, víme, co můžeme požadovat pro obaly výrobků, které v Kauflandu vyvíjíme pod našimi vlastními značkami, a jak je optimalizovat v zájmu například lepší recyklovatelnosti. Zajímavé byly i diskuse na téma nového evropského nařízení, popřípadě na téma těžkostí, kterým čelí zpracovatelé odpadu. Děkujeme organizátorům za skvělou organizaci a příští rok přijdeme zase rádi. Velice bychom uvítali možnost navštívit provoz některého z velkých obalářů.

Martina Bočanová
Kaufland Česká republika

Letošní kongres byl v mnohém inspirativní a osobně jsem rád, že jsem Obalku věnoval skoro celý den. Doufáme, že celý proces recyklace a třídění odpadů bude mít brzy jasná pravidla a především, aby to dávalo celý smysl i malým a středním podnikům vstupovat a přemýšlet tímto směrem.

Ladislav Lojka
Pivovar Ferdinand

Úspěch ve sportu a v podnikání má leccos společného, jak Aleš Valenta ve svém vystoupení přesvědčivě doložil. Radost z toho, co člověk dělá, a víra v sebe patří v daném ohledu ke klíčovým faktorům. „Člověk může být úspěšný, jen když tomu začne věřit,“ poznamenal mimo jiné.

Zajímavým oživením už tak inspirativní prezentace, jež se stala příslovečným „odrazovým můstkem“ k dalšímu konferenčnímu programu, byla skutečnost, že Aleš Valenta vzal s sebou na kongres Obalko korunu pro vítěze prestižní ankety Sportovec roku České republiky, v níž po svém olympijském triumfu v roce 2002 zvítězil. Tuto korunu nechal v zaplněném kongresovém sále kolovat a každý přítomný účastník si ji tak mohl doslova „osahat“.

Celý tento report v PDF:
www.obalko.cz

Nařízení o obalech a obalových odpadech – máme se na co těšit?

Jak chápat možné dopady obalové tsunami? O „skoku do neznáma“ mluvil v úvodní přednášce kongresu Obalko olympijský vítěz Aleš Valenta. Ovšem podobný skok, třebaže bez salt a vrutů, čeká pravděpodobně i celý obalový průmysl. V druhé kongresové přednášce o tom působivě hovořili David Surý a Zbyněk Kozel.

Oba řečníci ve svých vystoupeních přiblížili návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o obalech a obalových odpadech (známý pod zkratkou PPWR), který na konci listopadu 2022 zveřejnila Evropská komise. Věnovali se i řadě problematických pasáží předloženého návrhu.

Struktura návrhu a jeho cíle i priority

David Surý, vrchní ředitel sekce ochrany životního prostředí na Ministerstvu životního prostředí, přiblížil mimo jiné rámcovou pozici České republiky

k návrhu nařízení. Jak zmínil, k hlavním cílům nařízení patří komplexní regulace problematiky obalů a jejich životního cyklu, snížení množství obalových odpadů i snaha o vyšší míru harmonizace této oblasti mezi jednotlivými zeměmi EU. Návrh nařízení má celkem 12 kapitol, 65 článků a 13 příloh.

Mezi prioritami jsou podle Evropské komise plná recyklovatelnost obalů ekonomicky přijatelným způsobem, předcházení vzniku obalových odpadů, snížení množství obalů a obalových odpadů, nahrazení jednorázových plastových obalů opakovaně použitelnými, zvyšování množství recyklova-

ných plastů v obalech prostřednictvím povinných cílů, zákaz některých obalových formátů a také zlepšení informovanosti spotřebitelů.

Klíčovými aspekty návrhu nařízení o obalech a obalových odpadech jsou pak nové definice a změna stávajících definic v dané oblasti, recyklovatelnost obalů, recyklovaný obsah, zákaz uvádění některých obalů na trh, povinná kompostovatelnost vybraných druhů obalů, předcházení vzniku obalů, opatření proti nadměrným obalům nebo minimalizace volného objemu obalů. Zásadní mají být rovněž cíle pro opětovné využití (re-use) a opětovné plnění (re-fill), značení obalů a jeho harmonizace, zálohové systémy, omezení spotřeby lehkých plastových tašek či „zelené“ veřejné zakázky.

Od roku 2035 by podle návrhu měly být povoleny pouze obaly, které jsou „recyklovány ve velkém

David Surý (vlevo) a Zbyněk Kozel

měřítka". Recyklovatelnost by měly odměňovat finanční pobídky. Jak David Surý ve svém vystoupení dále sdělil, Komise kromě toho navrhuje, aby licenční poplatky, které mají výrobci platit v rámci rozšířené odpovědnosti výrobce, byly upraveny podle stupňů recyklační výkonnosti, a to již 12 měsíců po vstupu nařízení v platnost. V rámci změn textu na poslední chvíli bylo pro plastové obaly vloženo zvláštní ustanovení, podle něhož se u plastových obalů při výpočtu licenčního poplatku zohledňuje recyklovaný obsah.

„Okno hurikánu“ očima obalového experta

Zbyněk Kozel, generální ředitel autorizované obalové společnosti Eko-kom, hned na úvod svého vystoupení překvapil výrokem, že jemu jako někdejšímu námořnímu důstojníkovi připomíná současná situace – více než blížící se tsunami – okno hurikánu. Jak upozornil, od roku 2030 bude možné uvádět na trh pouze obaly, které jsou recyklovatelné a budou rozděleny do pěti skupin recyklovatelnosti. Co bude znamenat „recyklovatelné“ a jaké budou skupiny recyklovatelnosti určí Komise delegovaným aktem. Stejně tak – tedy prostřednictvím delegovaného aktu – stanoví Komise pravidla designu obalů, určí závazné parametry ekomodulace podle skupin recyklovatelnosti (tato pravidla budou okamžitě závazná pro všechny autorizované obalové společnosti v EU). Nařízení vstoupí v platnost nejdříve v roce 2024, příprava delegovaných aktů bude trvat dva až tři roky. „Na změnu technologií balení nebo na instalaci nového typu třídění a recyklace budou zbyvat zhruba dva až tři roky,“ poukázal Zbyněk Kozel na jedno z úskalí.

Následně se ve své přednášce detailně zabýval jednotlivými oblastmi, například jestli je plánovaná povinnost recyklovaného obsahu v obalech dobrou zprávou pro chemickou recyklaci, zda je povinnost biodegradovatelných obalů dobrou zprávou

pro kompostárny, jestli je opakované použití obalů dobrou zprávou pro dopravce nebo zda je prevence vzniku obalů dobrou zprávou pro spotřebitele. Členské státy musejí například zavést, konkrétně od roku 2029, povinné zálohování nápojových PET lahví a plechovek. Výjimku mohou dostat státy, které prokážou, že v roce 2026 a 2027 dosáhly 90% míry sběru těchto obalů, podají Komisi žádost o výjimku doplněnou plánem zajištění sběru dlouhodobým způsobem a dostanou od ní souhlas k tomu, aby od zálohování mohly ustoupit. Článek 26 podle Zbyňka Kozla stanovuje povinnost, že do roku 2030 musí každý výrobce (alkoholických i nealkoholických) nápojů zajistit 10% distribuce v opakovaně použitelných obalech, přičemž v roce 2040 to má být už 25%.

V případě „zelených“ veřejných zakázek, jež už v předchozím vystoupení zmínil David Surý, Komise do pěti let od účinnosti nařízení svým delegovaným aktem nařídí veřejným zadavatelům pravidla a rozsah, v jakém musí upřednostnit výrobky v určitých obalech, služby a dodavatele používající určité obaly nebo balené produkty. Tato pravidla, která mají přednost před zákonem o veřejných zakázkách, mají vstoupit v platnost 12 měsíců po vydání aktu, podotkl Zbyněk Kozel.

Očekávání změny

Je zřejmé, že výrazných problémů a nedořešených záležitostí je v souvislosti s návrhem zmíněného nařízení prozatím mnoho. Týkají se technologických, ekonomických i legislativních aspektů a obalový trh tak bude podle předpokladů čelit skutečně zásadním výzvám.

Pomyslná tsunami přinese rozsáhlé změny jak výrobcům a dodavatelům obalů, tak každé společnosti, jež své zboží balí, a pochopitelně i dopravci a logistickým firmám. O tom všem se v obalové komunitě bouřlivě debatuje, což po skončení prezentace potvrdilo množství dotazů na oba řečníky.

Řekli o Obalku

Děkujeme za pozvání na kongres Obalko, bylo to super jako vždy. Škoda, že se do letošního programu nevešlo více případových studií, na ty se těším vždy nejvíce. Zároveň bych ještě jednou rád poděkoval za možnost návštěvy závodu Vitana Byšice. Pan ředitel Gardoň se nám věnoval opravdu nadstandardně, díky. Těšíme se na další ročník.

Pavel Vavruška
Sodovkárna Kolín

Jako každý rok, tak i letos skvěle připravená akce. Skok do neznáma Aleše Valenty byl velmi osvěžujícím zpestřením celé akce. Velmi oceňujeme Bizpack, který nám umožnil setkat se s více dodavateli v rámci krátké chvíle a porovnat tak možnosti obalového řešení. Jen v předstáří už začíná být trochu těsno...

Alena Plzáková
Albi

Za organizaci Zerowasters jsem se zúčastnila konference poprvé. Vzhledem k tomu, že se zabýváme vzděláváním v oblasti udržitelnosti a organizujeme Anticenu za nejbizarnější obal, hledala jsem na konferenci především odborné informace, které mohu dále využít v praxi. Na konferenci jsem se chtěla především inspirovat, seznámit se s inovativními řešeními obalů a prohlédnout si oceněné obaly v soutěži Obal roku. Neméně důležitou oblastí pak byla možnost získat přehled o dění kolem nového evropského nařízení o obalech a odpadech z obalů. Z odborné stránky je to pro naši organizaci velká přidaná hodnota, kterou můžeme následně využít v praxi při naší činnosti. Děkuji organizátorům za možnost zúčastnit se a vyslechnout množství velmi zajímavých přednášek i panelových diskusí.

Veronika Nováčková
Zerowasters

Video:
youtu.be/Pv1PzcUj1r4

Dopolední panel zaostřil na obalové výzvy, rizika i příležitosti

Zůstane po obalové tsunami v průmyslu kámen na kameni? Tuto mírně provokativní otázku „vetkli“ organizátoři kongresu Obalko do názvu dopolední panelové diskuse. Účast v debatě přijali Ivo Benda (Greiner Packaging Slušovice), Martin Hejl (Thimm), Zbyněk Kozel (Eko-kom), Hana Nováková (Envi-pak), David Surý (Ministerstvo životního prostředí), Thor Tummers (Unilever) a Jaroslav Vodáček (Tesco Stores). Role moderátora se zhostil Stanislav Břeň (Svět balení). Hovořilo se jak o připravované legislativě týkající se obalů, tak i obecnějších trendech na trhu packagingu.

Dopolední panelová diskuse ve složení (zleva) Stanislav Břeň, Zbyněk Kozel, David Surý, Hana Nováková, Thor Tummers, Jaroslav Vodáček, Martin Hejl a Ivo Benda.

Jsou cíle nastavené chystanou evropskou legislativou realistické, ať už z pohledu institucionálního, technologického, ekonomického nebo i společenského a politického? Jak se očekávání regulátorů promítnou do budoucí podoby obalového trhu a nakolik se změní vztah mezi průmyslem, uživateli obalových řešení a spotřebiteli? Dokážou se české, slovenské a evropské obalové společnosti vyrovnat s náporom technologických změn a inovací? A kdo to vlastně zaplatí? I tato panelová diskuse ukázala, že poněkud kontroverzní návrh nařízení Evropské-

ho parlamentu a Rady o obalech a obalových odpadech (PPWR), který má vést k posílení cirkulární ekonomiky a vyšší míře udržitelnosti obalů, vzbuzuje v branži značné obavy i nejistotu.

Zatím mnoho nejasností

V daném okamžiku patrně nikdo přesně neví, v jaké podobě budou nová pravidla schválena a kdy budou uváděna do praxe jednotlivých členských zemí

EU. „Nevíme, co bude legislativa považovat za udržitelné, to je pro nás nyní největší výzva,“ poznamenal Ivo Benda. David Surý v komentáři k navrhované evropské legislativě použil metaforický přírůstek: „Někdo mluvil na zajíce a trefil stodolu.“ A podle Zbyňka Kozla hrozí obalovému hospodářství „deset let naprostého chaosu“, přičemž celá řada konkrétních pravidel má být stanovena Evropskou komisí prostřednictvím nepříliš transparentních delegovaných aktů. Na tento problematický aspekt poukázala i Hana Nováková, která dále zmínila specifickou

situaci na Slovensku, kde právě v době konání letošního kongresu Obalko nastupovala nová vláda a s ní i nový ministr životního prostředí.

Prozatím nejasná situace týkající se budoucího legislativního rámce v Evropské unii může firmy logicky odrazovat i od inovací obalů. „Můžeme si tisíckrát říct, že chceme jít do inovativních projektů, ale inovace zkrátka něco stojí. Pokud nebude legislativní vymezení, které nastaví rámec prakticky pro všechny firmy a nastaví stejnou startovní čáru i stejný cíl, pak subjekt, který bude něco předfinancovat, bude vždy tahat za kratší provaz,“ podotkl David Surý. Legislativa jako taková podle něj vytváří tržní prostředí a potažmo i tržní příležitosti.

Co chce a co nechce spotřebitel

Ovšem obalový průmysl nežije jen zmíněným evropským nařízením, a tak se pod vedením zkušeného moderátora debatovalo i o řadě dalších aktuálních témat. Patřily k nim i možné způsoby osvěty či edukace spotřebitelů, o níž z perspektivy mezinárodní společnosti působící na trzích v řadě zemí inspirativně hovořil Thor Tummers. Mluvílo se pochopitelně i o situaci v České republice a na Slovensku, „uvědomělosti“ spotřebitelů a možnostech jejich motivace k udržitelnému jednání, včetně racionálního nakládání s použitými obaly a jejich třídění. Tyto bohužel snahy nezřídka narážejí na prostý fakt, že mnozí lidé mají i kvůli vysoké inflaci hlouběji do kapsy a nejsou ochotni ani schopni si třeba při nákupu potravin připlatit za udržitelnější obalové řešení.

„V daném okamžiku patrně nikdo přesně neví, v jaké podobě budou nová pravidla schválena.“

V tuzemsku podle dostupných statistik v současnosti třídí obalový odpad zhruba tři čtvrtiny domácností, což je povzbudivé číslo. „Máme v Česku velmi hustou síť kontejnerů na tříděný odpad. Kdo chce třídít, tak třídí. Je ale nutné zatlačit na černé pasažéry, kteří se vezou. To musí být úkol municipální sféry, ne odpovědnost výrobců, aby více a více

„V tuzemsku podle dostupných statistik v současnosti třídí obalový odpad zhruba tři čtvrtiny domácností.“

přispívali do různých EPR systémů,“ sdělil Jaroslav Vodáček. Důležité je podle něj mimo jiné, aby vše v konečném důsledku neplatilo jen ti „poctiví“.

Čím také žije obalový trh

„Digitalizace a robotizace ve výrobě postupuje,“ zmínil Martin Hejl jeden z klíčových trendů dneška, který se týká i obalových odborníků. Připomněl i pokračující rozvoj digitálního tisku. Ten umožňuje flexibilně reagovat na požadavky zákazníků a vytvářet například malosériová balení produktů, přičemž marketingový potenciál je v tomto směru nepřehledný.

Výhodou je podle Martina Hejla také zavedení EDI komunikace, tedy elektronické výměny dat ve strukturovaném formátu, což vede k mnohem efektivnější spolupráci mezi firmami v dodavatelském řetězci. Uvedl také, že „modlou“ pro společnost Thimm je nyní oblast ESG, a upozornil na blízkost povinnosti vytvářet příslušné firemní reporty.

Jako jednu z hlavních výzev dneška označil Ivo Benda přetrvávající nedostatek pracovní síly. Jak dále řekl, v rámci obalového průmyslu zaznamenává nejen značný tlak na udržitelnost, ale i ekonomické tlaky včetně výrazného tlaku ohledně cen.

V panelové diskusi nebylo opomenuto ani téma zálohování nápojových obalů, jež zajímá odbornou i širší veřejnost a má v tuzemsku jak příznivce, tak

i odpůrce. Jaroslav Vodáček konstatoval, že kromě řady dalších evropských zemí funguje zálohový systém na PET lahve a plechovky od ledna 2022 na Slovensku a v roce 2024 bude spuštěn v Maďarsku. V České republice je v daném ohledu zásadní přijetí novely zákona o obalech, jež má plošně zálohování umožnit. Neméně podstatné bude i nastavení konkrétních parametrů zálohového systému, aby fungoval efektivně a plnil stanovené cíle.

Diskuse se v samém závěru věnovala pokročilým možnostem třídění a recyklace obalů, realizované kupříkladu v rámci projektu HolyGrail. „Kouzelný proutek neexistuje,“ poznamenal v této souvislosti Zbyněk Kozel, nicméně jak z debaty vyplynulo, vývoj technologií pokračuje slušným tempem. Přítomní zástupci firem pak stručně nastínili, jak se právě jejich společnosti, ať už z technologického nebo investičního hlediska, připravují na budoucí obalové výzvy.

Video:
youtu.be/yRS4EleDsug

Receptem na malé série je digitální tisk

Malé série, limitované edice či balení pro sezonní akce mohou být občas noční můrou – vyšší náklady na obaly, uniformita, uspěchaná příprava, někdy nízká kvalita. Firms Budějovický Budvar a Thimm ukázaly, že realita může být ve skutečnosti podstatně lepší.

Budějovický Budvar chtěl využít marketingového potenciálu malosériového balení. Obrátil se na společnost Thimm, která pro přípravu obalů v malé sérii využila optimální prostředek – digitální technologie. Výsledkem nejsou pouze atraktivnější tiskové motivy, ale i lepší marketingové zacílení a efektivita v dodavatelském řetězci. Při využití digitálního tisku také odpadá potřeba tiskových štočků, což znamená úsporu času i nákladů na jejich výrobu a energie. Klára Šťastná (Budějovický Budvar) a Petr Kaczor (Thimm Obaly) přiblížili na konkrétním příkladu, jaké jsou přednosti digitálního tisku při přípravě malosériových či sezonních obalů pro jeden z největších pivovarů v zemi.

Představen byl například tray na pivo Summer Af-fair, který byl potištěn pomocí digitálního tisku a vyrobilo se jich „pouze“ 2100 kusů, na každém bylo 24 plechovek. Klára Šťastná si pochvalovala rychlou přípravu, kdy se tisklo takzvaně z počítače s nulovými náklady na tiskové formy a s možností dělat rychlé změny. Klára Šťastná ocenila také možnost personalizace, kdy každý kus obalu může být jiný.

Počítat je třeba s vyšší kusovou cenou, která s vyšším nákladem neklesá. Ale současně platí, že u digitálních technologií více než jinde platí, že cenu ovlivňuje grafika. Pokud navrhne vhodnou grafiku,

Klára Šťastná (Budějovický Budvar) a Petr Kaczor (Thimm Obaly)

jíž ovlivní míru barevného pokrytí, přiblíží se „digitál“ cenám konvenčního tisku. Zohlednit technologii tisku je tedy třeba už na začátku projektu při zadání vývoje designu.

Video:
youtu.be/ad-mTD6iQzs

Mohou být jednorázové kelímky na festivalech udržitelné? Takovou otázku si společně položily Greiner Packaging Slušovice a Karpaty fest. A protože si vyhodnotily, že to možné je, v létě tuto myšlenku otestovaly pilotním projektem.

Velkým tématem hudebních festivalů je jejich udržitelnost. Spousta lidí na jednom místě, alkohol a zábava příliš nenahrávají možnosti omezit odpad na minimum. V posledních letech se na velkých festivalech stále častěji objevují zálohované plastové kelímky. Nicméně firma Greiner Packaging Slušovice přišla s nápadem, jak i jednorázové plastové kelímky mohou být udržitelné. Pilotní projekt otestovala na přelomu června a července ve spolupráci s akcí Karpaty Fest.

Inovaci představili Marcel Zvonek (Karpaty Fest), Eliška Fojtů a Klára Stojanovičová (obě Greiner Packaging Slušovice). V areálu bylo instalováno 32 sběrných košů z vlnité lepenky (uvnitř s plastovým pytlek), které měly v horní části mřížku, skrze níž bylo možné vhodit použitý kelímek.

Jednorázové kelímky mohou být udržitelné

Eliška Fojtů (Greiner Packaging Slušovice)

U takového koše byla současně informace pro návštěvníky, že jde o součást snahy o uzavření materiálové smyčky. A že kelímek bude recyklován a využití jako suroviny pro nový výrobek z rPET. A zabralo to – 75 % kelímků se dostalo zpět do Greineru, který má recyklační linku. Do budouc-

na chtějí mít sběrné koše s úpravou proti vlhkosti a zcela nepřehlédnutelné.

Video:
youtu.be/-C-GdBoFfwQ

Od plastu k papíru

Lego chce hrát roli při vytváření lepšího a udržitelnějšího světa, do kterého budou už brzy vstupovat všechny děti. Zatímco kostičky Lego jsou navrženy tak, aby se používaly a předávaly z generace na generaci, krabice od stavebnic a další obaly se často rychle likvidují.

Před nedávnem se Lego, mj. na základě ohlasu od svých dětských zákazníků, rozhodlo, že všechny jeho obaly budou papírové. V továrně v Kladně, jež patří k pěti výrobním závodům společnosti na světě, pracuje tým výzkumu a vývoje, který dostal za úkol najít vhodné řešení pro přechod z jednorázových plastových obalů na papírové. Michaela Horáková, která je od letošního roku generální ředitelkou kladenské továrny, na kongresu prezentovala, jak si v továrně s takovou změnou poradili.

Michaela Horáková (Lego Group)

V případě plastových fólií se firma v různých fázích výroby a balení nesetkávala s prachem. To se s papírovým pytlíkem změnilo, a bylo tedy třeba pořídit vysokokapacitní vysavače. U papírových pytlíků bylo třeba také přistoupit k vytvoření přesného layoutu v krabici a operátoři je musí při vkládání dodržovat. Na papírových obalech jsou nově používány kódy, které nesou informaci o tom, co se v daném obalu nachází. Do budoucna bude možné využít papírový sáček i pro digitální tisk.

„I když je to složitější a investice jsou nemalé, má smysl jít za udržitelným obalem,“ říká Michaela Horáková. Poznává také, že vlivem papírových obalů se nezvýšily ceny finálních produktů, investice byla pokryta ze zisku.

Celý tento report v PDF:
www.obalko.cz

Cesta k recyklaci vede přes etiketu

Správná volba materiálu pro etikety, konkrétně CleanFlake od Avery Dennison, může hrát klíčovou roli při recyklaci, kdy nedojde ke znehodnocení cenné suroviny vlivem kontaminace z etikety. Podrobnosti prezentovali Aleš Paula (OTK printing & packaging) a Vojtěch Rosina (Avery Dennison), a to na příkladu obalů pro sendviče a bagety od firmy Crocodile ČR.

Vojtěch Rosina hned v úvodu připomněl klíčový poznatek při snaze mít udržitelné obaly, a tím je přemýšlení o konci životního cyklu výrobku a obalu již ve vývojové fázi, tedy ekodesign. Týká se to rovněž etiket, které mohou celý proces recyklace usnadnit, nebo zkomplikovat. „Jedna z věcí, kterou si mnoho lidí neuvědomuje, je, že etiketa je sekundární obal, který může znesnadnit nebo zničit recyklační proces. Proto je třeba etiketu odstranit,“ říká Aleš Paula.

Vojtěch Rosina (Avery Dennison) vlevo a Aleš Paula (OTK printing & packaging)

Vojtěch Rosina pak popsal proces odstraňování etikety CleanFlake z PET obalů. Etiketa se odseparuje při 60 stupních Celsia. Technologie využívá lepidlo na vodní bázi, které při procesu recyklace ztratí svoji lepivost. Etiketa současně odnáší lepidla, barvy či laky. V separační vaně etiketa zůstává na povrchu, PET, jenž lze následně opět využít pro potravinářské účely, klesá ke dnu. S novou etiketou není nutné investovat do složitých recyklačních postupů, standardní je také potiskovatelnost.

nášské účely, klesá ke dnu. S novou etiketou není nutné investovat do složitých recyklačních postupů, standardní je také potiskovatelnost.

Video:
youtu.be/U5TmpUdyu4I

O tři čtvrtiny méně plastu pro balení masa

Společnost Maso uzeniny Polička začala používat obaly, které doposud byly charakteristické spíše pro jiné produktové kategorie. Flow pack byl aplikován pro balení mletého masa. Firma projevila inovativnost a schopnost sledovat aktuální trendy tím, že začala využívat flow pack pro balení mletého masa. Tato metoda balení se v posledních letech výrazně rozšířila v německých obchodních řetězcích, které kladou důraz na udržitelnost obalů.

Oproti v minulosti používaným miskám MAP o tloušťce fólie do 500 mikronů lze díky flow packu ušetřit až 70 % plastu. Podle Josefa Hantsche, který inovaci prezentoval, vážila původní miska 20 g, byla složena převážně z polypropylenu, ale horní fólie (PE-HD) končila v odpadu a nedala se plně recyklovat.

Fólie pro flow pack má tloušťku do 50 mikronů, hmotnost obalu nepřesahuje 5 g a obal je plně

recyklovatelný. Firma dosáhla nejen snížení emisí oxidu uhličitého, ale také značné úspory nákladů na skladování a především dopravu. Vzhledem k tomu, že v minulosti byly do firmy přiváženy už hotové misky, tak jejich roční spotřeba odpovídala 26 kamionům, nyní lze potřebnou fólii přivážet pouze na jednom návěsu. Díky ochranné atmosféře (včetně přefouknutí) má balení všechny předpoklady pro zachování trvanlivosti, čerstvosti i atraktivity produktu. Bonusem jsou možnosti využití stávajících

Josef Hantsch (Maso uzeniny Polička)

typů balících linek a potisku flexotiskem, hlubotiskem či „digitálem“.

Celý tento report v PDF:
www.obalko.cz

Fyzikální úprava vody šetří energii a náklady i v obalovém průmyslu

Změna množství a struktury vodíkových můstků má velký vliv na strukturu vody, přičemž tyto změny příznivě ovlivňují hydraulické soustavy tím, že zvyšují jejich výkon, účinnost a energetickou efektivnost. Těchto fyzikálních, respektive chemických souvislostí lze využít i v obalovém průmyslu.

Athan Bloom (Evertis Ibérica) a Miroslav Danek (Boson Distribution SE) společně představili technologii Hippotron. Ta simuluje působení slunce na kapaliny tak, jako se to děje v přírodě. Proudící voda je vystavena působení elektromagnetického vlnění a impulzů v neionizačním pásmu ze sondy Hippotronu, při kterém dochází ke změnám v nadmolekulové struktuře vody a ovlivňování množství a uspořádání vodíkových můstků.

Athan Bloom (Evertis Ibérica) vlevo a Miroslav Danek (Boson Distribution SE)

To má významný vliv na strukturu vody, přičemž tyto změny příznivě ovlivňují hydraulické soustavy, zvyšují jejich výkon, účinnost i energetickou efektivitu. Dochází ke změnám fyzikálních vlastností využitelných v praktickém životě, jako jsou např. změna povrchového napětí, tepelné kapacity, teploty varu či tekutosti. V praxi to znamená, že se touto cestou snižují náklady na ohřev a ochlazování, zabrá-

ní se tvorbě vodního kamene a není nutné dodávat do zařízení chemická aditiva. Hippotron se již uplatňuje v kotelně výrobce potravinových fólií, společnosti Evertis Ibérica.

Video:
youtu.be/HTPtRUsCeSI

Plechovky obsahují stále více recyklátu

I když se o nápojových plechovkách dlouho říkalo, že je lze recyklovat prakticky ze 100 %, teprve až v posledních letech výrazněji narůstá podíl recyklátu, který se do tohoto obalového formátu vrací. O tom, proč zvyšovat obsah recyklovaných kovů v nápojových plechovkách, hovořili Martina Vajskebrová (Plzeňský Prazdroj) a Attila Szabó (Canpack).

*Martina Vajskebrová (Plzeňský Prazdroj)
a Attila Szabó (Canpack)*

Tři roky počítá Plzeňský Prazdroj svou uhlíkovou stopu napříč celým hodnotovým řetězcem a obaly z ní tvoří až čtvrtinu, informuje Martina Vajskebrová. Převážnou většinu těchto emisí tvoří právě plechovky navzdory tomu, že v nich pivovar prodá pouze čtvrtinu celkového objemu. Do stopy se totiž nezapočítává pouze obsah recyklátu v samotném obalu, ale i způsob jeho dalšího využití po aplikaci v obalovém průmyslu. Pro porovnání: U vratných lahví je stopa související s jejich výrobou rozlože-

na na jednotlivá použití, přičemž v průměru je Plzeňský Prazdroj naplní až 22krát, míra sběru přesahuje 98 % a vymývání a jejich přeprava v celkové stopě tvoří minimální podíl. „Proto má cirkularita obalů zásadní dopad i na naši celkovou uhlíkovou stopu,“ podotýká Martina Vajskebrová, která také poznamenává, že veškerá rozhodnutí kolem obalů dělá firma na základě posouzení LCA od VŠCHT. Pokud bude z plechovek opět plechovka, sníží se uhlíková stopa plechovek pivovaru o 39 %.

Atilla Szabó upozorňuje na to, že podle International Aluminium a Metal Packaging Europe se dá kov recyklovat donekonečna a přibližně 80 % všech vyrobených kovů se stále používá. Globálně je recyklováno 71 % hliníkových plechovek a až 95 % energie se ušetří recyklací nápojové plechovky.

Video:
youtu.be/8Ap9DsWh4u0

Balení ryb bez polystyrenu

Expandovaný polystyren (EPS) se dá poměrně dobře recyklovat i v České republice, ale mnoho firem se jej coby obalového materiálu snaží zbavit. V některých případech je to poměrně obtížné, EPS má velmi dobré vlastnosti např. při využití jako fishboxů. O tom, že i zde je možná změna, hovořili Kristýna Malá (Alaskan Fisherman) a Jiří Rak (Smurfit Kappa).

Obal pro ryby 2.0, tak zněl název prezentace, jejíž cílem bylo ukázat, že i obal na ryby nemusí být tvořen pouze plastem. Start-up Alaskan Fisherman nabízí divoké tresky a lososy lovené udržitel-

ným způsobem, a tak si dává záležet na tom, aby měl pod kontrolou celý dodavatelský řetězec nejen z pohledu správné distribuční praxe, ale také ekologičnosti.

Ve spolupráci se společností Smurfit Kappa začal používat tzv. ThermoBox 2.0, což je obalové řešení pro chlazený a mražený sortiment na bázi vlnité lepenky. Podle dosavadních zkušeností přináší ochranné funkce srovnatelné s obaly z EPS (především udržení teploty), ale současně eliminuje potíže polystyrenových beden spojené s logistikou (přepravuje se a skladuje naplocho) a udržitelností (jelikož je z obnovitelného zdroje, dá se recyklovat jako papír, popř. kompostovat). Krabice ve dvou velikostech je s oboustranným potiskem a jednoduchým otvíráním. Podle dodavatele obalu je úspora CO₂ 48 % při použití papíru namísto EPS.

Jiří Rak (Smurfit Kappa) a Kristýna Malá (Alaskan Fisherman)

Video:
youtu.be/4PQ44xSewuE

Vratný obal v e-commerce

Začátkem letošního roku spustila společnost Decathlon pilotní projekt opakovaně použitelných obalů pro online objednávky. Ve spolupráci se start-upem Packoorang, který se specializuje na zmiňovaný typ obalů pro e-commerce, byla navržena opakovaně použitelná taška vyrobená z recyklovaných PET lahví. Oliwia Guziel na Obalku ukázala, jak vypadá. Nese logo Decathlonu a firemní modrou barvu. Taška je schopna nahradit jednorázové obaly u malých a středně velkých objednávek zasílaných z centrálního skladu v polských Gliwících do prodejen v České republice, kde si je spotřebitelé vyzvedávají. Cílem pro první rok bylo ušetřit 65 tun obalového materiálu.

Znovupoužitelná taška se používá pro malé nebo středně velké objednávky. Objednávka se zabalí,

Oliwia Guziel (Decathlon Czech Republic)

E-commerce bude muset do budoucna možná více než v současnosti využívat zpětné obaly. Různé testy a projekty s uzavřením obalové smyčky už běží, na Obalku byl prezentován projekt společnosti Decathlon Czech Republic.

nalepí se štítek a pošle na pobočku, kde si spotřebitel zboží vyzvedne. Při předání zákazník dostane pouze zboží. V současnosti se touto metodou posílá 80 % zásilek, což od dubna do září letošního roku znamenalo úsporu 42 tun obalového materiálu. Investice do tašky se prý vrací po 30 obrátcích.

Reakce zákazníků jsou pozitivní, ale jsou prý i tací konzumenti, kteří nadále očekávají standardní balení. U tašek také není zatím vyřešeno doručení na adresu. Jistá nevýhoda spočívá ve zpětné logistice a nutnosti následné péče o obaly.

Video:
youtu.be/ijkOl6mbOd4

Znovupoužitelné a udržitelné lepenkové obaly

Společnost DS Smith navrhla pro Schneider Electric inovativní obal, který je nejen rychlý a snadný na sestavení, ale také udržitelný. Set obalů s jednotnými rozměry, ale rozdílnou výškou a víkem, které pasuje na oba rozměry, umožňuje opětovnou kompletaci a minimalizuje spotřebu materiálu.

Nové obaly, které Schneider Electric využívá ve své logistice, se jednoduše nasazují na sebe a víko se přidává až nakonec, což zjednodušuje manipulaci s balíčky. V tabulce na vnějšku obalu se zapisuje, v kolika případech byl už obal zaslán, maximálně to lze až na dvacet cest. Správný postup pro skládání je vyjádřen piktogramy. Miroslav Bárta (DS Smith) říká, že vícecestnost minimalizuje odpad a obal je vyroben z recyklovatelného papíru, což přispívá ke snížení zátěže na životní prostředí. Pevný a stabilní obal z ER vlny je vhodný pro přepravu všech druhů zboží.

Petr Lískovec (Schneider Electric) informuje: „Chtěli jsme krabici jako obnovitelný obal, která by současně přinesla úsporu oxidu uhličitého.“ A dodává, že doposud používala firma především plastové KLT. Nový stohovací tray z lepenky přinesl některé provozní novinky. Správa a hospodaření s těmito cirkulačními obaly se děje prostřednictvím SAP, personál musí být proškolený a zodpovědný, protože na tom záleží životnost obalu. Díky obalům lze systémově sledovat výkonnost. Pozitivem je lepší řešení zpětných toků, protože obaly se přepravují naplocho.

Výsledkem byla až 90% úspora papírového odpadu oproti předchozím řešením. Skládatelný obal se už podařilo implementovat u tří klíčových dodavatelů. Zkušenosti ukazují, že vydrží mezi osmi a desíti obrátkami a částečně odolává znečištění.

Miroslav Bárta (DS Smith) a Petr Lískovec (Schneider Electric)

Video:
youtu.be/tICKUXZ7kaU

Obalový svatý grál na dosah

Iniciativa HolyGrail 2.0, která se nyní nachází ve fázi průmyslového testování, představuje pilotní projekt, jehož cílem je prokázat technickou životaschopnost digitálních vodoznaků pro přesné třídění obalových odpadů a také ekonomickou životaschopnost obchodního modelu ve velkém měřítku.

Pavel Komůrka, koordinátor pro inovace a udržitelnost obalů ve společnosti Orkla Foods, ukázal, jak jeden z významných výrobců potravin na projektu spolupracuje nejen na mezinárodní úrovni, ale podniká i kroky k jeho realizaci na českém a slovenském trhu. Přednáška měla příznačný název: Blíže k ideálu, než by se mohlo zdát. V rámci HolyGrail konsorcia totiž na projektu už mnoho let spolupracují desítky nadnárodních společností.

HolyGrail je digitální technologie lidským okem nepostřehnutelných vodoznaků – kódů. „Hlavním smyslem projektu je zlepšení identifikace a tříditelnosti odpadních obalů,“ říká Pavel Komůrka. Síť

kódů je kompozice tiskových bodů v rámci existujícího výběru barev. Kódy jsou uspořádány do sítě tzv. dlaždic, jež pokrývají celou potisknutou oblast. Viditelnost kódů pro optické snímače je dána nepatrnou úpravou kontrastu tiskových bodů grafického designu. Kontrast může být definován v odlišných světelných spektrech.

HolyGrail přináší mnoho benefitů v rámci celého řetězce. Z hlediska recyklace jsou ale klíčovými výhodami přesnost třídění, vysoká čistota, rozpoznávání materiálů podle jejich použití (např. food vs. nonfood) či složení nebo identifikace potenciálně problematických komponent.

Pavel Komůrka, Orkla Foods

Video:
youtu.be/NpB3e0dzIQc

V Brně funguje automatické třídění odpadu

Aby se obalový a odpadový průmysl posunul do budoucnosti, je nutné investovat do nejnovějších technologií a modernizovat stávající třídící procesy. Zatímco mnoho měst po celé Evropě plánuje a diskutuje, v Brně učinili významný krok do budoucnosti třídění.

Ve společnosti Sako Brno byla v březnu letošního roku spuštěna nová linka na třídění odpadu. Automatické senzory, software rozpoznávající plasty podle tvaru, složení, a dokonce i barev, balistické separátory rozdělující odpad na 2D části a 3D objekty, magnetický separátor železných kovů, indukční separátor pro sběr neželezných kovů, výkonný lis s kapacitou šesti tun za hodinu – to vše je součástí nejmodernější linky na třídění odpadu v České republice. Podrobnosti na Obalku přiblížila obchodní ředitelka Iveta Jurenová.

Kapacita linky činí 4,5 t/h a roční dosahuje 7500 až 20 000 tun v závislosti na počtu směn, na kaž-

dé přitom pracuje 22 zaměstnanců. Vytříděnost se pohybuje v rozmezí 42–48 %, respektive 58–68 % u obalů, zbytek tvoří výmět. Investice do technologie dosáhla 130 milionů korun, dalších 200 milionů korun si vyžádala stavba.

Linka vyprodukuje 13 druhů komodit. V případě PET (včetně suroviny pro potravinářské účely) jsou připravovány balíky čiré, zelené, modré a mixované barvy. V další kategorii se výstupy dají roztřídit na PP, HDPE, fólie mix, fólie čiré a PS. Další část tvoří Al, Fe, nápojový karton a HIPS.

Iveta Jurenová, Sako Brno

Video:
youtu.be/czPz1HC4PVg

O čem sní a kam směřuje obalový průmysl?

Celodenní, informacemi nabitý konferenční program završila závěrečná panelová diskuse s názvem **Skutečnost a sny obalového průmyslu**. Zúčastnili se jí **David Hloušek (Avery Dennison)**, **Michaela Horáková (Lego Production)**, **Pavel Komůrka (Orkla Foods)**, **Michael Ondraschek (M.A.S. Automation)** a **Jana Žižková (nezávislá obalová expertka, která spolupracuje s redakcí časopisu Svět balení a je také předsedkyní poroty soutěže Obal roku)**. Debatu, jež se zabývala předpokládaným budoucím vývojem na obalovém trhu, moderoval **Jeffrey Osterroth (Atoz Group)**.

Jaké typy obalů, ať už B2B nebo B2C, se budou na trhu stále více uplatňovat? Převládá koncept vratných obalů i v tržních segmentech, kde je dosud „popelkou“? Jaké klíčové technologické inovace můžeme v oblasti balení očekávat? Stanou se obaly pevnou součástí – a třeba i páteří – cirkulární ekonomiky? Najdeme pro obaly nové udržitelné materiály a které to případně budou? Dokážeme využít pokročilé digitální technologie včetně strojového učení a umělé inteligence (AI), abychom obor posunuli dále? Jak v mladých lidech vzbudit zájem o packaging? Jakými neotřelými nápady a inovativními přístupy bychom se mohli inspirovat z jiných oborů či odvětví a vnést je do packagingu? Tyto i další zásadní otázky týkající se budoucnosti obalové branže byly předmětem uvedené panelové diskuse.

Důraz na automatizaci i udržitelnost

Po úvodní řeči moderátora a představení účastníků debaty se jako první ujala slova **Michaela Horáková**, která nastínila priority společnosti Lego v oblasti balení. „Soustředíme se hlavně na automatizaci a digitalizaci, snažíme se navýšit produktivitu, zvýšit efektivitu, být lepší v tom, kdy ‚přehazujeme‘ jednotlivé zakázky. Jen pro představu, na našich strojích děláme změnu výroby každé dvě až tři hodiny,“ řekla **Michaela Horáková** s tím, že pro tuzemský závod firmy Lego v Kladně je důležitá možnost vyrábět velké, střední i malé krabice a „míchat“ to tak, aby se sklady doplňovaly v co nejkratším čase. Současně si ovšem povzddechla, že vhodného dodavatele komplexnějšího řešení pro automatizaci balení, který by splňoval vysoké požadavky společnosti Lego, výrobní závod v Kladně prozatím nenalezl.

Na aspekt udržitelnosti a další směřování k ní v rámci strategie skupiny Orkla – a také propojení s technologiemi – poukázal **Pavel Komůrka**: „My jako Orkla samozřejmě chceme být udržitelní, chceme mít recyklovatelné obaly a k tomu pravděpodobně budou směřovat technologické inovace na naší straně.“ K naplnění environmentálních cílů může do budoucna významně přispět i zapojení společnosti do inovativního projektu HolyGrail.

Lidi nejsou a zřejmě ani nebudou

Problém nedostatku lidských zdrojů, který bude s největší pravděpodobností přetrvávat i v budoucnosti, zmínila **Jana Žižková**. „Jak to vyřešit, zatím nevíme. Spíše než v lidské zdroje věřím ve vývoj pokročilé automatizace. Ta by částečně mohla lidské zdroje nahradit,“ poznamenala. „Na tohle téma vždycky ří-

Odpolední panelová diskuse ve složení (zleva) **Jeffrey Osterroth**, **Pavel Komůrka**, **Jana Žižková**, **Michael Ondraschek**, **Michaela Horáková** a **David Hloušek**.

kám: Je fajn, že automatizace má nahradit lidi, ale pak budete potřebovat lidi na automatizaci," reagoval s úsměvem Michael Ondraschek. Je to podle něj jakýsi bludný kruh nebo lépe řečeno spirála, kdy jsou potřeba pracovníci s vyšší kvalifikací, zejména

technici a další odborníci, kteří ale na pracovním trhu chybí. A české i evropské univerzity v současnosti takových vysoce kvalifikovaných lidí „produkuji“ velmi málo. Například o vysokoškolské studium v oboru packagingu nemají mladí lidé v dnešní době téměř žádný zájem, upozornila Jana Žižková.

ka nebo pokročilé digitální technologie, jako jsou umělá inteligence nebo 3D tisk. Pokračovat bude nepochybně i důraz na udržitelnost, tedy aby obal co nejméně zatěžoval životní prostředí.

Realita versus vize

Je v kontextu názvu a zaměření panelové diskuse možné zobecnit, o čem sní obalový průmysl? Spíše než o snění lze mluvit o tom, že obalová komunita stojí nohama pevně na zemi, jak se názorně ukázalo i v této debatě. Firmy si převážně uvědomují výzvy, jimž čelí a nadále čelit budou, ať už jde o nedostatek pracovní síly nebo pokračující rozvoj technologií, včetně digitalizace, automatizace a robotizace či umělé inteligence. A vnímají pochopitelně i to, že vývoj na trhu přináší kromě neustále rostoucích nároků také celou řadu příležitostí. Zároveň mnozí v obalové branži jsou nejen pevně zakotveni v realitě, ale dokážou rovněž upírat oči „ke hvězdám“, respektive přinášet originální a vizionářský pohled na budoucnost obalů, aniž by sklouzávali k příslovečnému věštění z křišťálové koule.

Zcela na konci panelové diskuse pak Jeffrey Osterroth vyjádřil přesvědčení, že jak tato debata, tak i celý letošní kongres Obalko pomohly účastníkům připravit se na blížící se obalovou tsunami. I v tomto případě totiž nejspíše bude platit známé rčení, že štěstí přejí připraveným.

Obal prodává a má spotřebitele bavit

„Cílem nás všech, tedy komunity obalářů, by mělo být, aby obal nebyl udržitelný jen z hlediska environmentálního dopadu, protože obal vždy bude ‚problémem‘, ale aby byl udržitelný i pro naše podnikání a aby byl udržitelný také do budoucna, co se týče ochrany výrobku,“ zdůraznil David Hloušek. Jak uvedl dále, právě na to se často zapomíná, a přitom jde o primární funkci obalu, který by neměl být považován za něco nadbytečného – má své nezastupitelné místo a smysl. Obal s námi jako spotřebiteli navíc bude určitým způsobem spolupracovat. „To, že si stáhnu aplikaci, naskenuji neviditelný kód a poskytnu například zpětnou vazbu k produktu, je něco, co v sobě obaly budou mít zabudované,“ předestřel David Hloušek výhled do budoucna. Nemělo by se podle něj zapomínat ani na známé pravidlo, že „obal prodává“, i proto musí spotřebitel „bavit“. Trhu a spotřebitelům je zapotřebí naslouchat, což se může jevit jako samozřejmost, ale ne každá firma se tím v praxi řídí.

Jak se v závěru debaty shodli panelisté, do budoucna lze očekávat, že obalovou branží ovlivní více aspektů. Bude to mimo jiné zákazník a jeho preference, dále peníze a v širším smyslu ekonomi-

Video:
youtu.be/SpZPLnx0zqw

Balení v akci: načerpát inspiraci přímo v provozech

Balení v akci je výborná příležitost vidět inspirativní provozy. Zatímco některé konference a kongresy vůbec nemají kontakt s praxí a jiné nabízejí třeba jednu návštěvu, letošní ročník kongresu Obalko poskytli možnost exkurze hned čtyř „sajtů“ - distribučního skladu Datart, byšického závodu Vitana, třídící linky Sako Brno a společnosti CIUR.

První den kongresu OBALKO se spíše sedí, tedy pokud se nerozhodnete tančit během večerního Obalového Business Mixeru, druhý den ale už nohy zapojíte. Koná se totiž kongresová sekce nazvaná Balení v akci. Jde o skvělou příležitost pro všechny, kteří chtějí načerpat obalovou inspiraci přímo v provozech. Letos se naskytly čtyři možnosti, kam se vydat. A byly velmi pestré z hlediska zaměření provozu i geografického. Kam se tedy návštěvníci vydali?

Balení v Datartu

E-commerce představuje sféru, do které se od pandemie poměrně hodně investuje. V posledním roce a půl sice tento segment prochází jistým „vystřízlivěním“ poté, co se mu až abnormálně dobře vedlo v době koronaviru. Ale mnoho

fírem si stále uvědomuje, že budoucnost nákupů je z velké části právě v online, a tak docela masivně investuje nejen do skladování a vychystávání, ale také do balení.

Příkladem je značka Datart, která má centrální sklad v Jirnech u Prahy. Před více než dvěma lety zde investovali do plně automatického balicího stroje Opera pro bezvýplňové balení B2C zásilek. K němu jsou současně přivedeny dopravníkové vstupy a celá technologie je začleněna do intralogistiky skladu. Přibližně dvacítkou účastníků si prohlédla i technologii elastického ovinování palet stretch hood pro paletování zásoby a osobních odběrů distribuovaných do sítě vlastních prodejen či velkoobchodních partnerů. Exkurzi vedl Michal Prádl, vedoucí centrálního skladu řetězce Datart v Jirnech.

Plně automatické třídění

Sako Brno má k dispozici první plně automatickou třídící linku v České republice, a právě sem zamířila asi patnáctičlenná skupina účastníků Obalka. Nové zařízení spuštěné v březnu nespolehá na lidské oko, ale na automatiku a senzory. Linka za 330 milionů korun zvládne za hodinu roztřídit až 4,5 tuny plastu, papíru a kovu. Systém si poradí i s odpadem v pytlích, který roztrhne tak, aby k třídění postupoval už volně položený. Software rozpozná plasty podle tvaru, složení, a dokonce i barev. Separátory rozdělí odpad na 2D části (sáčky, fólie) a 3D objekty (kelímky, vaničky, konzervy). Součástí technologie je magnetický separátor železných kovů a indukční separátor pro sběr neželezných kovů, díky čemuž bude linka efektivně oddělovat také kovové obaly, jako jsou například plechovky od nápojů, konzervy či hliníková víčka.

V distribučním skladu Datartu v Jirnech.

Sako Brno sází na moderní technologie třídění.

Lis s kapacitou šest tun za hodinu slisuje roztřídněný plast a papír do balíků určených k dalšímu zpracování. Součástí linky je i drtič polystyrenu.

Papír ze sběru dostává další šanci

V Brandýse nad Labem se nachází zařízení na využití odpadů ze sběrového papíru a vedlejších papírenských produktů. Firma CIUR se tu už přes 30 let zaměřuje na výrobu celulózových vláken na bázi recyklovaného papíru. Osmdesát procent produkce míří na export do celého světa. Ve výrobním závodě v Brandýse nad Labem se ročně zpracuje více než 30 000 tun druhotných surovin a z recyklovaného mixu se vyrobí více než 60 druhů výrobků. Firma strojně zpracovává druhotnou surovinu a třídí ji podle svých potřeb. Na materiálech od společnosti CIUR přistávají největší letadla světa, závodí nejrychlejší

auta a bezpečně s nimi brzdí. Jiné produkty čelí žáru vysokých pecí, odolávají tlaku vody přehrad, chrání před arktickými mrazy, čelí tropickým horkům, tlumí hluk nebo se na nich odehrávají epické ságy.

Tradiční výrobce s moderním balením

Hojná účast byla v byšického závodu Vitana (skupina Orkla Foods), a proto musela být zdejší výprava rozdělena do dvou skupin po patnácti zájemcích. Byšická továrna funguje přibližně 100 let, pod značkou Vitana pak více než 70 let. Návštěvníci si prohlédli zejména linku na obaly pro jížku, která se automaticky balí do papírových krabiček a finálně paletizuje. Během prohlídky, kterou vedl ředitel výrobního závodu Ludvík Gardoň, bylo možné vidět také balení marinád do skla či plasto-

vých obalů. Samotná výroba i procesy primárního, sekundárního i terciárního balení jsou v převážné většině automatizovány. V případě primárního balení dokážou baličky dosahovat výkonu až 10 000 lahvíček za hodinu. Základními obalovými materiály jsou sklo a PET včetně jednoho obalu, který je složen ze stoprocentního rPET. Skupinová balení jsou většinou z vlnité lepenky (krabice i traye), někdy v kombinaci s plastovými fóliemi. Od těch se ale pomalu ustupuje s tím, jak zejména maloobchodní řetězce plast vytěsňují. Nároky moderního retailu se promítají také v používané balicí technologii wrap-around pro shelf-ready packaging, i s tím se mohli účastníci seznámit.

Celý report z Obalka v PDF:
www.obalko.cz

Zájemci o návštěvu společnosti CIUR.

Úvodní přednáška ve Vitaně.

Obal roku představil to nejlepší z packagingu

Pravidelnou součástí Obalka je ceremonie nejvýznamnější české a slovenské obalové soutěže Obal roku. Letos tomu nebylo jinak. V průběhu slavnostního večera po skončení konference byly předány na čtyři desítky ocenění pro nejlepší obaly tohoto roku. O vítězích v jednotlivých kategoriích referoval časopis Svět balení 120/2023 a jejich přehled je dostupný také na webu obalroku.cz.

Na tomto místě proto zmiňme čtyři nejlepší obalové exponáty, které byly oceněny až přímo na galevečeru, a to předsedkyní poroty Janou Žižkovou. O třetí místo se rozdělily společnosti Antalis s papírovou vázací páskou a společnost Logik s interaktivním boxem pro kočky Brit Care Cat, na druhém místě pak skončila firma Van De Velde Packaging Unipap s obalovým řešením Adapt. Na první příčce se umístila společnost Thimm s Boxy pro T-phone launch pro zadavatele T-mobile, která byla přihlášená do kategorie Marketing, jež byla letošní novinkou.

V soutěži byla také vyhlášena Cena udržitelnosti, kterou získala společnost Smurfit Kappa se svým obalem na Medovník – Lidl Mix a nově byla vyhlášena také cena Packaging Print Prize, za inovaci v tisku, kterou obdržela firma Pebal za svůj obal na kávu Coffee Mountain Gorilla, kdy najednou lze vytisknout šest barevných mutací obalu.

Po předání ocenění již vypukl pravidelný a vyhledávaný večírek Obalový Business Mixer, který poskytuje skvělou příležitost pro networking. Téma

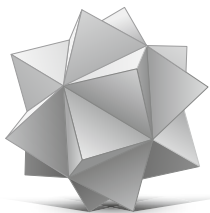
letošního ročníku bylo napojeno na ústřední motto konference, tedy obalovou tsunami. Vše se tudíž neslo v havajském a surfařském stylu.

Vítězové Obalu roku 2023:
www.obalroku.cz

Na Obalovém Business Mixeru panovala skvělá nálada.

Předávání cen pro tvůrce nejlepších obalů.

OBALKO¹¹

ČESKÝ A SLOVENSKÝ OBALOVÝ KONGRES

Děkujeme partnerům za podporu 11. ročníku kongresu OBALKO

ZLATÍ PARTNEŘI:

STŘÍBRNÝ PARTNER A PARTNER TRÍDĚNÍ:

AUTORIZOVANÁ OBALOVÁ SPOLEČNOST

STŘÍBRNÍ PARTNEŘI:

BRONZOVÍ PARTNEŘI:

PARTNEŘI KONFERENCE:

PARTNEŘI NÁPOJŮ:

SPOLUPRACUJÍCÍ ORGANIZACE:

SPECIÁLNÍ PARTNEŘI:

PARTNER E-MAILOVÉ KOMUNIKACE:

PARTNER TECHNIKY:

PARTNER DESIGNU:

POD ZÁŠTITOU:

Ministerstvo životního prostředí

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI:

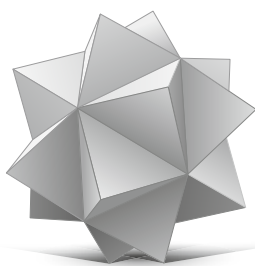
HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER:

ORGANIZÁTOR:

Zveme vás na 12. ročník českého a slovenského obalového kongresu

OBALKO¹²

ČESKÝ A SLOVENSKÝ OBALOVÝ KONGRES

17.–18. říjen 2024 Aquapalace Hotel Prague

ŘÍJEN 2024						
pondělí	úterý	středa	čtvrtek	pátek	sobota	neděle
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17 	18 Kongres OBALKO	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Handwritten in red: NESMÍM CHYBĚT (with an arrow pointing to the 17th and 18th)

NASKENUJTE A ULOŽTE UDÁLOST
PŘÍMO DO SVÉHO KALENDÁŘE

www.obalko.cz

UNIKÁTNÍ
PROJEKT SKUPINY

Atoz
packaging